T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/612
KARAR NO : 2021/596
KARAR TR : 29/11/2021

ÖZET: 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 24. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : Y.A.
Davalı : Tarım ve Orman Bakanlığı
Vekili : Av. P.D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Tarım ve Orman Bakanlığı V. Bölge Müdürlüğü - Uşak Şube Müdürlüğünün 28/09/2020 tarihli ve 2020/45 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile N.A. isimli kişinin, avlaklarda avcılık belgesi olmadan yaban tavşanı avladığı nedeniyle 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 14. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci bendini ihlal ettiğinden bahisle adına 4915 sayılı Kanun'un 24. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca 947 TL idari para cezası verilmiş, aynı kurum tarafından 29/09/2020 tarihinde düzenlenen tazminat raporuna göre belirlenen 956 TL tazminatın 30 gün içinde ödenmesi gerektiği, aynı kurumun 02/10/2020 tarihli ve ...-645-2769674 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Aynı kurumun, 28/09/2020 tarihli ve 2020/48 sayılı idari yaptırım karar tutanağı ile N.A. isimli kişinin, avlaklarda avcılık belgesi olmadan bir tür kuş cinsi olan tahtalı avladığı nedeniyle 4915 sayılı Kanun'un 14. maddesinin ikinci fıkrasının ikinci bendini ihlal ettiğinden bahisle adına 4915 sayılı Kanun'un 24. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca 947 TL idari para cezası verilmiş, aynı kurum tarafından 02/10/2020 tarihinde düzenlenen tazminat raporuna göre belirlenen 3.140 TL tazminatın 30 gün içinde ödenmesi gerektiği, aynı kurumun 02/10/2020 tarihli ve ...-645-2770621 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

2. Davacı, N.A. isimli kişinin oğlu olduğunu ve 16 yaşında olduğu için hiç avlanmadığını, bahsedilen avlanmanın kendisi tarafından yapıldığını ve avlanmaya ilişkin tüm evraklarının tam olduğunu belirterek, idari para cezaları ile tazminatların iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Uşak 1.Sulh Ceza Hâkimliği 02/07/2021 tarihli ve D.İş.2020/3381 sayılı kararı**ile, aynı kişi ile ilgili olarak tazminat raporu da düzenlendiği, düzenlenen tazminat kararına karşı idari yargının görevli olduğu ve idari para cezasına konu işler kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren bir kararın da verilmiş olması nedeniyle idari para cezası ve tazminat kararına ilişkin görev yerinin idari yargı yeri olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

4. Davacı bu kez 28/09/2021 tarihli ve 2020/45, 2020/48 sayılı idari işlemlerin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Uşak İdare Mahkemesi 10/09/2021 tarihli ve E.2021/362 sayılı kararı**ile,davacının sadece idari para cezasının iptali istemiyle dava açtığı, hakkında verilen tazminat beledine ilişkin herhangi bir talebinin bulunmadığı, bu durumda dava konusu idari para cezasına ilişkin kararın hukuki denetiminin adli yargı yerinde yapılabileceğinin anlaşıldığını belirterek, davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 4915 sayılı Kanun'un, *"Amaç ve kapsam"* başlığı altında düzenlenen 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; sürdürülebilir av ve yaban hayatı yönetimi için av ve yaban hayvanlarının doğal yaşam ortamları ile birlikte korunmalarını, geliştirilmelerini, avlanmalarının kontrol altına alınmasını, avcılığın düzenlenmesini, av kaynaklarının millî ekonomi açısından faydalı olacak şekilde değerlendirilmesini ve ilgili kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliğini sağlamaktır.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/505 md.) Bu Kanun av ve yaban hayvanlarını ve yaşama

ortamlarını, bunların korunmasını ve geliştirilmesini, av ve yaban hayatı yönetimini, avlakların kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesini, avcılığın, av turizminin, yaban hayvanlarının üretiminin, ticaretinin düzenlenmesini, toplumun bilinçlendirilmesini, avcıların eğitimini, av ve yaban hayatına ilişkin suç ve kabahatler ile bunların takibi ve cezalarını kapsar."

7. *"Avlanma izni"* başlıklı 14. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"..... Avlaklarda, avcılık belgesi ve avlanma izni olmadan avlanılamaz. ....."

8. *"Avlanma esaslarına uymama ve belgesiz avlanma"* başlıklı 24. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"(…….) "Bu Kanuna göre alınması gereken avcılık belgesini almadan avlananlara üçyüz Türk Lirası; avlanma izni olmadan avlananlara ise yüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir. (…….)"

9. 4915sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

10. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunun; a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

11. Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası ise şöyledir:

"İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 29/11/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından *idari para cezalarının iptali istemiyle açılan dava yönünden oluşan* görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava 4915 sayılı Kanun'un 24. maddesi uyarınca verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açılmıştır.

15. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

16. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

17. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

18. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda da idari para cezasına itiraz konusunda görevli

mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Uşak İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Uşak 1. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 02/07/2021 tarihli ve D.İş.2020/3381 sayılı görevsizlik kararının *idari para cezalarının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının* kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Uşak İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile Uşak 1. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 02/07/2021 tarihli ve D.İş.2020/3381 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ *idari para cezalarının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının* KALDIRILMASINA,

29/11/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN